

Sygn. akt VI U 1033/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2014 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołania: E. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 26 września 2012 r., znak: (...)

w sprawie: E. R.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ubezpieczona E. R. nie podlega z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym – emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresach od(...)r.,

2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonej kwotę 300 (trzysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginalnie właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. objął ubezpieczoną E. R. obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej: ubezpieczeniem emerytalnym od dnia 1 lutego 2010r. do dnia 28 lutego 2010r., od dnia 1 kwietnia 2010r. do dnia 31 maja 2010r., od dnia 1 lipca 2010r. do dnia 31 lipca 2010r., od dnia 1 września 2010r. do dnia 24 lipca 2011 r.; ubezpieczeniami rentowymi od dnia lutego 2010r. do dnia 28 lutego 2010r., od dnia 1 kwietnia 2010r. do dnia 31 maja 2010r., od dnia 1 lipca 2010r. do dnia 31 lipca 2010r., od dnia 1 września 2010r. do dnia 24 lipca 2011 r.; ubezpieczeniem wypadkowym od dnia 1 lutego 2010r. do dnia 28 lutego 2010r., od dnia 1 kwietnia 2010r. do dnia 31 maja 2010r., od dnia 1 lipca 2010r. do dnia 31 lipca 2010r., od dnia 1 września 2010r. do dnia 4 lipca 2011 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na przepisy art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 12 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1 i art. 13 pkt.4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) i wskazał iż z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej ubezpieczona dokonała zgłoszenia wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 1 lutego 2010r. do dnia 24 lipca

2011 r. Ubezpieczona została zgłoszona również do ubezpieczeń społecznych jako pracownik przez płatnika składek Przedsiębiorstwo (...) R. K. od dnia 2 lipca 2007r. do dnia 5 lutego 2011r. i z tego tytułu tylko w miesiącach marzec, czerwiec oraz sierpień 2010r. osiągała minimalne wynagrodzenie za pracę. W związku z faktem, iż w okresach od dnia 1 lutego 2010r. do dnia 28 lutego 2010r. od dnia 1 kwietnia 2010r. do dnia 31 maja 2010r., od dnia 1 lipca do dnia 31 lipca 2010r. oraz od dnia 1 września 2010r. do dnia 24 lipca 2011r. ubezpieczona nie posiadała innego tytułu do ubezpieczeń zwalniających ją z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, zatem winna dokonać zgłoszenia z tego tytułu do obowiązkowych społecznych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona E. R. wnosząc o jej zmianę. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż po ustaniu stosunku pracy ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim i w tym czasie spółka, w której była współnikiem nie przynosiła żadnych zysków, nadto w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie(...), pomimo obniżenia jej podstawy wymiaru czasu pracy do 1/2 etatu faktycznie wykonywała ona swoje obowiązki, przez co najmniej 8 godzin a często 10 godzin, w związku, z "czym pracodawca wypłacał jej wynagrodzenie dodatkowe i w konsekwencji kwota uzyskiwanego przez nią wynagrodzenia była równa, co najmniej wysokości minimalnego wynagrodzenia. Na powyższe okoliczności odwołująca wniosła o przeprowadzenie dowodu z zeznań wskazanych w odwołaniu świadków.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2013r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy - VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Na skutek apelację ubezpieczonej Sąd Apelacyjny w Gdańsku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy zlecając przy ponownym rozpoznaniu sprawy przeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie zawnioskowanym przez ubezpieczoną w odwołaniu na okoliczność faktycznej wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczoną.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 2 lipca 2007r. ubezpieczona E. R. została zatrudniona u brata - K. R. prowadzącego Przedsiębiorstwo (...)jako pracownik biurowy na pełen etat, za wynagrodzeniem 950 zł. Przedmiotem działalności gospodarczej K. R. był transport samochodowy ciężki. Ubezpieczona nie otrzymała od pracodawcy zakresu czynności na piśmie. W biurze, na tyłach domu K. R. obok warsztatu, w którym pracowała ubezpieczona, zatrudniona była jeszcze jedna pracownica - E. H., również na pełen etat a do obowiązków obu pracownic należało zamawianie części na potrzeby warsztatu samochodowego, przywożenie ich do zakładu, prowadzenie dokumentacji warsztatu napraw samochodów ciężarowych i rozliczanie delegacji kierowców. Ubezpieczona i E. H. sporządzały też grafiki pracy kierowców, ustalały ich czas pracy w związku z urlopami, załatwiały wizy rosyjskie i białoruskie i stosowne zezwolenia z ministerstwa, należała do nich też obsługa dokumentacji dotycząca leasingu, ubezpieczenia, taboru samochodowego. Ubezpieczona zajmowała się przede wszystkim rozliczaniem delegacji kierowców i rozliczaniem paliwa a dodatkowo prowadziła wszystkie sprawy związane z tachografami. E. H. zakończyła pracę u K. R. w maju 2010 r. Po zwolnieniu E. H. ubezpieczona wykonywała wszystkie obowiązki sama. Wielokrotnie informowała brata, że nie jest w stanie wykonywać wszystkich obowiązków, bo nie ma na to wystarczającej ilości czasu. Ubezpieczona przez cały okres zatrudnienia pracowała w godzinach od 8.00 do 16.00, zdarzało się, że pracowała w biurze do godziny 19.00. Biuro nie miało oficjalnych godzin otwarcia. Biuro obsługiwało pracowników a także klientów. W styczniu 2008 r. ubezpieczonej podwyższono wynagrodzenie zgodnie z ustawą o minimalnym wynagrodzeniu. Aneks z dnia 2.01.2009 r. umowa o pracę łącząca strony została zmieniona w zakresie wymiaru czasu pracy- z pełnego etatu na pół etatu, za wynagrodzeniem w wysokości 565 zł a następnie 640 zł. Zmiana ta miała jednak charakter wyłącznie formalny. K. R. wyjaśnił ubezpieczonej, że ma podpisać aneks do umowy, faktycznie zaś jej wynagrodzenie ma pozostać takie samo tzn. w aneksie ustalono jako wynagrodzenie połowę minimalnego wynagrodzenia a pozostała kwota do wysokości 1500 zł miała być wypłacana ubezpieczonej poza listą płac. Przez cały okres zatrudnienia od 1 lipca 2007

r. do 5 lutego 2011 r. ubezpieczona otrzymywała co miesiąc faktycznie netto 1.500 zł z tym, że połowa tej kwoty wynikająca z angażu wypłacana była przelewem na konto ubezpieczonej a pozostałą część ubezpieczona, z polecenia brata, wypłacała sobie z banku na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez K. R.. Składaniem deklaracji do ZUS-u zajmowała się główna księgowa zatrudniona w firmie (...), również należącej do K. R.. Pracownicy w warsztacie napraw samochodów otrzymywali część wynagrodzenia oficjalnie a część poza listą płac. Ubezpieczona wypłacała te nieoficjalne części wynagrodzeń pracownikom na podstawie zeszytu założonego dla każdego pracownika warsztatu. Ostatecznie stosunek pracy łączący strony rozwiązał się za porozumieniem stron z dniem 5.02.2011 r., chociaż najpierw K. R. planował rozwiązanie z ubezpieczoną stosunku pracy w dyscyplinarny sposób.

W biurze K. R. ubezpieczona przy wykonywaniu obowiązków służbowych, w godzinach od 8 do co najmniej 16, była widywana przez kontrahentów K. J. (...), I. R., R. R., prowadzącego firmę transportową, W. R., której mąż współpracował z K. R., pracowników K. R.: D. Ł., M. B. i K. R.. W. B.-pracownik należącej również do K. R. firmy (...) kontaktował się z ubezpieczoną w sprawach służbowych drogą mailową w godzinach od 8 do 16. E. G., która została zatrudniona po Świątach (...) w (...) r. po to aby przejąć część obowiązków ubezpieczonej także potwierdziła, że ubezpieczona pracowała w biurze K. R. w godzinach od 8 do 16 w 2010 roku. R. R., W. R. i I. R. w rozmowach z ubezpieczoną uzyskali od niej informacje o uzyskiwanym przez ubezpieczoną wynagrodzeniu w okresie objętym zaskarżoną decyzją w wysokości 1500 netto. Od 1.02.2010 roku ubezpieczona prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą jako wspólnik spółki w której została zgłoszona wyłącznie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego jako wspólnik w spółce jawnej. W okresie objętym zaskarżoną decyzją pracodawca ubezpieczonej odprowadził składki od minimalnego wynagrodzenia ubezpieczonej w miesiącach marcu, czerwcu i sierpniu 2010 roku, w pozostałych miesiącach roku 2010 i 2011 objętych zaskarżoną decyzją podstawą wymiaru składek było wynagrodzenie ubezpieczonej w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia.

Dowód: akta osobowe i rentowe ubezpieczonej, zeznania świadków W. B., M. B., D. Ł., J. O., I. R., W. R., R. R., K. R., E. G. i ubezpieczonej – zapis protokołu (...) płyta k. 92 i 113.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych i rentowych ubezpieczonej, których prawdziwości strony nie zakwestionowały w toku postępowania oraz zeznań świadków i zeznań ubezpieczonej. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków W. B., M. B., D. Ł., J. O., I. R., W. R., R. R., K. R., E. G. bowiem były one zgodne ze sobą i uzupełniały się wzajemnie z zeznaniami ubezpieczonej. Świadkowie, którzy na bieżąco, w okresie objętym zaskarżoną decyzją, codziennie widywali ubezpieczoną, lub kontaktowali się z nią służbowo potwierdzili zgodnie, że ubezpieczona pracowała u K. R. w okresie objętym zaskarżoną decyzją w pełnym wymiarze czasu pracy, w całym okresie zatrudnienia, mimo formalnego ograniczenia wymiaru jej czasu pracy i wynagrodzenia od 2.01.2009 r. Z zeznań świadków I. R., W. R. i R. R. oraz ubezpieczonej wynika, że ubezpieczona w okresie objętym zaskarżoną decyzją otrzymywała co najmniej minimalne wynagrodzenie, co powodowało, że z uwagi na prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej nie była objęta obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Zeznania świadków potwierdza także fakt, że w miesiącach marcu, czerwcu i sierpniu 2010 r. płatnik składek K. R. odprowadził składki na ubezpieczenie społeczne w odniesieniu do ubezpieczonej od kwoty minimalnego wynagrodzenia mimo, że w dokumentach osobowych ubezpieczonej od 2.01.2009 r. ubezpieczona formalnie pracowała u K. R. na pół etatu, za wynagrodzeniem w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia. Zasługuje na podkreślenie w tym miejscu, że K. R. wezwany przez Sąd w charakterze świadka odmówił składania zeznań.

Zgodnie z art.9 ust.1 i 1 a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - Osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 10, 18a, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia

socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a (ust 1).

Ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego lub wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a (ust 1 a).

Skoro materiał dowodowy zgromadzony w sprawie prowadzi do wniosku, że płatnik składek faktycznie wypłacał ubezpieczonej w okresie objętym zaskarżoną decyzją co najmniej minimalne wynagrodzenie (kwotę 1500 zł netto) a wysokość minimalnego wynagrodzenia wynosiła od 1.01.2008 kwotę 1126 zł (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2007 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2008r.Dz.U.2007.171.1209), Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy nieprawidłowo objął ubezpieczoną, prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji, ubezpieczeniami społecznymi.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach orzeczono w myśl art.98 k.p.c. i przepisów rozporządzenia z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Ewa Milczarek